

17 juni 2013

► **contact:**

Jennifer Mabbott
Dienst Voorbereiding Opvangbeleid
Directie Netwerkbeheer en -controle

► Tel.: 02 548 80 36

► Fax: 02 213 44 22

► e-mail : jennifer.mabbott@fedasil.be

► Aan de Voorzitters en de Secretaris van het OCMW

► Bijlage:

- Informatie over het terugkeertraject van families in
illegaal verblijf

► **Betreft:** Informatieve nota betreffende de opvang en het terugkeertraject voor families met minderjarige kinderen op basis van het Koninklijk Besluit van 24 juni 2004¹.

Geachte Mevrouw,
Geachte Heer,

Met deze nota willen we u het nieuwe kader voor de opvang van families met minderjarige kinderen op basis van het Koninklijk Besluit van 24 juni 2004 voorstellen.

1. Context

Sinds 2004 bestaat er voor minderjarige kinderen die met hun ouders² zonder wettige verblijfstitel op het grondgebied verblijven een mogelijkheid om materiële hulp aan te vragen op basis van het Koninklijk Besluit van 24 juni 2004.

Op 29 maart 2013 ondertekenden Fedasil en de Dienst Vreemdelingenzaken (hierna DVZ) een overeenkomst voor de opvang van deze gezinnen in een open terugkeercentrum en voor de uitvoering van het terugkeertraject.

2. Wat is er veranderd sinds het samenwerkingsprotocol?

Belangrijkste veranderingen die in het kader van de overeenkomst ingevoerd zijn:

- De gezinnen worden enkel nog opgevangen in een open terugkeercentrum beheerd door DVZ;
- De gezinnen volgen voortaan een terugkeertraject waarbij hen een gepersonaliseerde terugkeerbegeleiding wordt aangeboden;
- Het terugkeertraject duurt maximaal 30 dagen.

¹ Zoals gewijzigd door het Koninklijk besluit van 1 juli 2006

² Of andere personen die daadwerkelijk het ouderlijk gezag uitoefenen.

3. Rol van het OCMW

De overeenkomst tussen Fedasil en DVZ heeft geen impact op de taken van de OCMW's zoals opgenomen in het KB van 24 juni 2004 en de omzendbrief van de POD Maatschappelijke Integratie van 21 november 2006.

Het OCMW van de gewoonlijke verblijfplaats van de minderjarige blijft dus bevoegd voor de behandeling van de aanvraag voor materiële hulp op basis van dit KB. Het OCMW heeft de plicht om de gezinnen die voor deze vorm van materiële hulp in aanmerking komen te informeren en gaat aan de hand van een sociaal onderzoek na of de wettelijke voorwaarden voor de toekenning van de materiële hulp vervuld zijn. De wettelijke voorwaarden voor de materiële hulp op basis van dit KB blijven ongewijzigd.

Aangaande de informatieplicht is het belangrijk dat de gezinnen die deze vorm van materiële hulp aanvragen op de hoogte zijn van:

- De opvang die voorzien wordt in een open terugkeercentrum beheerd door DVZ;
- De uitvoering van een terugkeertraject;
- De uitvoering van gedwongen terugkeer indien na afloop van de voorziene termijn niet ingetekend wordt op een vrijwillige terugkeer.

In bijlage vindt u een informatiedocument dat kan worden overgemaakt aan de betrokken gezinnen.

Voor al uw vragen met betrekking tot de interpretatie of de uitvoering van deze informatieve nota kan u zich wenden tot jennifer.mabbott@fedasil.be.

We danken u bij voorbaat om deze informatieve nota te communiceren aan de medewerkers die deze materie dienen te behandelen.

Hoogachtend,

Jean-Pierre Luxen
Directeur-generaal

Bijlage

Informatie over de materiële hulp en het terugkeertraject voor gezinnen met minderjarigen opgevangen krachtens het KB 24 juni 2004

Wat is een materiële hulp ten gunste van gezinnen met minderjarigen in illegaal verblijf ?

De wet biedt sinds 2004 een specifieke hulp voor gezinnen met minderjarige kinderen die illegaal in België verblijven. Deze hulp wordt **door Fedasil enkel toegekend in een open terugkeercentrum**, dat door de Dienst vreemdelingenzaken beheerd wordt in toepassing van een partnerschapsovereenkomst met Fedasil. Het gaat om een specifieke hulp ook "**materiële hulp**" genaamd. De hulp omvat een **opvang in een collectief opvangcentrum** waar u gedurende uw verblijf een sociale en medische begeleiding, een hulp bij vrijwillige terugkeer, maaltijden en zakgeld ontvangt.

Welke voorwaarden moet u voldoen om deze materiële hulp te krijgen ?

Om een materiële hulp te krijgen, moet aan **vier** voorwaarden worden voldaan:

- Het kind is **jonger dan 18 jaar**;
- Het kind en zijn ouders (of andere personen die het ouderlijk gezag uitoefenen) verblijven **illegaal** in België;
- De **verwantschap** of het **ouderlijk gezag** moet bestaan;
- **Het kind is behoeftig** omdat de ouder(s) of de perso(o)n(en) die het ouderlijk gezag uitoefenen niet (meer) in staat zijn om hun onderhoudsplicht na te komen.

Hoe moet de aanvraag tot materiële hulp ingediend worden ?

De aanvraag tot materiële hulp moet bij het OCMW van uw **verblijfplaats** ingediend worden.

De rol van het OCMW bestaat voornamelijk uit het ontvangen van de aanvraag, het informeren over de aard en de modaliteiten van de materiële hulp en het nagaan of alle voorwaarden vervuld zijn om toegang te krijgen tot die hulp.

Indien het kind onder de voorwaarden valt om materiële hulp te ontvangen, zal het kind en zijn gezin naar een opvangcentrum doorverwezen worden. In geen geval mag u zich rechtstreeks naar een opvangcentrum begeven.

Wat gebeurt er met een voorstel tot opvang van Fedasil ?

Wanneer u daadwerkelijk de beslissing tot opvang van Fedasil en de afspraakdatum bij de Dispatching ontvangt, zal het OCMW vragen om u **schriftelijk akkoord** te verklaren met het voorstel tot opvang in een opvangcentrum.

Het OCMW zal u **een kopie van het document** met uw schriftelijk akkoord met het voorstel tot opvang overhandigen. Het kind en het gezin zal zich met dat document en de uitnodigingsbrief van de Dienst Dispatching vanaf de vastgestelde datum op die dienst moeten aanmelden.

U heeft het recht om het voorstel schriftelijk te **weigeren**. Een weigering om het voorstel te ondertekenen wordt beschouwd als een weigering van de voorgestelde opvang.

Waar neemt u kennis van het opvangcentrum dat de materiële hulp zal verlenen?

Als u het voorstel tot opvang van Fedasil aanvaardt, dan moet u zich bij de Dienst Dispatching aanmelden **vanaf de datum** die op het door het OCMW overhandigd document vermeld staat, en ten laatste op de 30ste dag die volgt op die datum.

Wanneer u zich aanmeldt op de Dienst Dispatching, dan zal deze u de naam en het adres van het centrum meedelen waar u en uw kind(eren) kunnen opgevangen worden.

De materiële hulp wordt voortaan enkel aangeboden in een open terugkeercentrum dat door de Dienst Vreemdelingenzaken beheerd wordt in toepassing van een partnerschapsovereenkomst met Fedasil. U ontvangt in dat open centrum een vrijwillige terugkeerbegeleiding gedurende de periode die overeenkomt met de termijn van het bevel om het grondgebied te verlaten.

U mag steeds het voorgestelde centrum weigeren, maar die weigering betekent dat u afstand doet van de materiële hulp.

Indien u later toch een plaats binnen een opvangcentrum wenst te verkrijgen, dan moet u weer een aanvraag tot materiële hulp indienen bij het OCMW van de gemeente van uw verblijfplaats.

Opgelet: alle gezinsleden, alsook de minderjarige kinderen, die betrokken zijn bij de materiële hulp moeten naar de Dienst Dispatching gaan met de beslissing van het OCMW, de uitnodiging van de Dispatching en een kopie van het document waaruit de aanvaarding van het voorstel tot opvang blijkt.

Hoe verloopt het terugkeertraject ?

Bij uw aankomst in het terugkeercentrum zullen de terugkeerconsulent van Fedasil en de coach van de Dienst Vreemdelingenzaken u informeren over het terugkeertraject dat, in het kader van de materiële hulp aan de gezinnen met minderjarige kinderen in illegaal verblijf, wordt voorgesteld. Indien nodig, zal er een tolk aanwezig zijn om een goed begrip van de informatie te garanderen.

De informatie over het terugkeertraject wordt schriftelijk bevestigd en door alle volwassenen van het gezin mee ondertekend. Dat document bevestigt:

- de kennisname van het traject en de gevolgen ervan voor het gezin,
- de verbintenis van de Dienst Vreemdelingenzaken om geen maatregelen te nemen met het oog op een verwijdering van het gezin tijdens het traject,
- de verbintenis van Fedasil om opvang en begeleiding aan te bieden.

Een identificatieformulier wordt eveneens opgemaakt en ondertekend door alle meerderjarige leden van het gezin.

De eventueel lopende procedures betreffende de aanvraag voor een machtiging tot verblijf worden door de Dienst Vreemdelingenzaken prioritair behandeld en u wordt actief geïnformeerd over de mogelijkheden tot vrijwillige terugkeer.

Wanneer u een aanvraag tot vrijwillige terugkeer ondertekent, dan verlengt de Dienst Vreemdelingenzaken de termijn van het bevel om het grondgebied te verlaten voor de periode die nodig is om uw terugkeer te organiseren.

De vrijwillige terugkeer moet plaatsvinden binnen de termijn van het bevel om het grondgebied te verlaten. In geval van overmacht en onafhankelijk van uw wil, kan u een verlenging van die termijn vragen door middel van een gemotiveerde aanvraag bij de Dienst Vreemdelingenzaken.

Wat gebeurt er indien het terugkeertraject mislukt?

Indien u op het einde van de termijn van het bevel om het grondgebied te verlaten geen positieve beslissing op uw aanvraag voor een machtiging tot verblijf heeft ontvangen of geen enkel belofte tot vrijwillige terugkeer heeft ondertekend, dan zal de Dienst Vreemdelingenzaken de nodige maatregelen nemen met het oog op uw gedwongen terugkeer. In dit geval zal er een einde gesteld worden aan uw opvang in het open terugkeercentrum.

Wanneer komt er een einde aan uw opvang in een centrum?

- Wanneer u een machtiging tot verblijf ontvangt;
- Wanneer u vrijwillig naar uw land bent teruggekeerd;
- Wanneer u getransfereerd werd naar een terugkeerwoning beheerd door de Dienst Vreemdelingenzaken met het oog op uw verwijdering;
- Wanneer u het opvangcentrum verlaat.